

บทคัดย่อ

งานวิจัย การศึกษารูปแบบการสร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การลดรายจ่ายของเด็กและเยาวชนบ้านกระจ่าย ตำบลกระจ่าย อำเภอป่าดัว จังหวัดยโสธร มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ข้อคือ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลสถานการณ์ด้านเด็กและเยาวชนบ้านกระจ่ายจากอดีตถึงปัจจุบัน 2) เพื่อศึกษาข้อมูลการใช้จ่ายของตนเองและครอบครัวของเด็กและเยาวชนในชุมชนบ้านกระจ่าย และ 3) เพื่อศึกษารูปแบบการสร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การลดรายจ่าย และสร้างสำนักอยู่อย่างพอเพียงในกลุ่มเด็ก และเยาวชนบ้านกระจ่าย มีกรอบคิด คือ ใช้กลไกพื้นฐานของชุมชน และความสัมพันธ์ที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน ในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้กับเด็กและเยาวชนในเรื่องของ การเข้าใจตนเองและครอบครัว เข้าใจสถานการณ์ชุมชน สังคม การคิดวิเคราะห์เชื่อมโยง และการมีทักษะชีวิต เพื่อนำมาสู่การใช้จ่ายที่ไม่ฟุ่มเฟือยและมีสำนักอยู่อย่างพอเพียง โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือเด็กและเยาวชนบ้านกระจ่าย อายุ 9 – 18 ปี จำนวนประมาณ 300 คน

ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลสถานการณ์ด้านเด็กและเยาวชนบ้านกระจ่ายจากอดีตถึงปัจจุบัน ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานและการเข้าร่วมของเด็กและเยาวชนบ้านกระจ่าย และข้อมูลสถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนบ้านกระจ่าย ที่มีปัญหาหลักคือ ปัญหาการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ในส่วนของข้อมูลการใช้จ่ายของตนเองและครอบครัวของเด็กและเยาวชนบ้านกระจ่าย พบว่า เด็กและเยาวชนแต่ละคนและแต่ละครอบครัวมีค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนจำนวนมาก และมีรายการค่าใช้จ่ายหลายรายการ รวมถึงมีรายการค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือยรวมอยู่ด้วย และในส่วนของรูปแบบการสร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การลดรายจ่าย และสร้างสำนักอยู่อย่างพอเพียง พบว่ามีการสร้างการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำวิจัย และผ่านกิจกรรมพัฒนาแกนนำและกิจกรรมจิตอาสา ซึ่งผลที่เกิดขึ้นทำให้เด็กและเยาวชนบ้านกระจ่ายมีความตระหนัก และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อลดรายจ่าย และมีสำนักอยู่อย่างพอเพียง โดยปรากฏให้เห็นผ่าน การออม การประหยัด การปรับลดค่าใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือย การช่วยงานครอบครัว และการทำงานจิตอาสาเพื่อพัฒนาชุมชน

งานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะ คือ ควรขยายผลการดำเนินงานไปสู่เด็กกลุ่มอื่นๆ ในชุมชน และทำอย่างต่อเนื่องโดยนำเข้าเป็นวาระของตำบล เนื่องจากมีเด็กคนใหม่เพิ่มทุกปี โดยให้เด็กกลุ่มแรกที่ทำงานวิจัยมาแล้วได้เป็นแกนนำในการพัฒนาน้องๆ รุ่นต่อไป โดยมีผู้ใหญ่คอยเอื้ออำนวยให้คำปรึกษา